

LITERATURA

O městech, jejich minulosti a stavebních památkách, pojednává mnoho samostatných prací i drobných článků. Cenné údaje jsou obsaženy zejména v těchto sbornících:

Bezděz (Přehled kulturních a přírodních poměrů severních Čech a Lužice) Česká Lípa 1930—38

Boleslavan (Vlastivědný sborník Mladoboleslavska a Benátska) Mladá Boleslav 1926—41

Krajem Lučanů (Věstník českého muzea v Žatci) dále »KL«

Lounský kraj (Vlastivědný sborník okresu lounského)

Lounsko (Ročenka za rok 1946 Spolku rodáků a přátel města Loun a okolí v Praze)

Od Ještěda k Troskám (Vlastivědný sborník českého severu) Turnov 1922—38 (dále »OJT«)

700 let Žatce (1265—1965) Žatec 1965

Sborník okresu železnobrodského. Železný Brod (dále »SOŽ«)

Vlastivědný sborník Podřipska. Roudnice n. L. 1923—1935 (dále »VSP«)

Sborník severočeského muzea. Liberec 1958, 1959, 1962, (dále »SSM«)

Ústecký sborník historický. Ústí n. L. 1966

Z minulosti Děčínska I. Děčín 1965

Ze sborníků německých obsahují hodně materiálu:

Beiträge zur Heimatkunde des Elbetals. Ústí n. L. (od r. 1939)

Erzgebirgszeitung. Teplice-Šanov (od r. 1879)

Das Eulautal im Wandel der Zeiten. Jílové

Heimatsbeilage zur Kaadner Zeitung. Kadaň

Jahrbuch und Kalender für Aussig. Ústí nad Labem

Mitteilungen des Nordböhmischen Excursionsclubs. Česká Lípa (dále jen »MNE«)

Mitteilungen des Nordböhmischen Vereines für Heimatsforschung und Wanderpflege. Česká Lípa

Mitteilungen des Vereines für Geschichte der Deutschen in Böhmen. Praha (dále jen »MVGDB«)

Mitteilungen des Vereines für Heimatskunde des Jeschken-Isergaues. Liberec (dále jen »MVHJI«)

Nordwestböhmen. Chomutov

Unser Isergebirge. Jablonec n. Nis.

Mnoho důležitých odborných článků z hlediska umělecko-historického obsahují jednotlivá čísla a ročníky „Zpráv památkové péče“, čísla časopisu „Za krásami domova“, „Dějiny a současnost“. Podrobným, místně uspořádaným soupisem památek je dílo pracovníků Kabinetu pro teorii a dějiny umění „**Umělecké památky Čech**“, které vyšlo v r. 1957.

Literatura v tomto seznamu nevyčerpává ovšem všechna díla, která byla o našich městech a jejich vývoji a uměleckých památkách napsána. Pro podrobnější poučení odkazujeme ještě na příslušná hesla bibliografických příruček.

Anděl Rudolf: Husitství v severních Čechách (Liberec 1961)

Anděl Rudolf-Jan Kabíček: Hrady a zámky Severočeského kraje (Liberec 1962)

Ankert H.: Die Baumeisterfamilie Broggio (MVGDB, 1902)

Anschiringer A.: Album der Industrie des Reichenberger Kammerbezirkes (Liberec 1858)

Bačkovský R.: Bývalá šlechta předbělohorská a pobělohorská na svých sídlech v Čechách a na Moravě a ve svých znacích (Praha 1948)

Bartoš F. M.: Čechy v době Husově (Praha 1947)

Bartoš O.: Lounsko (Ústí n. L. 1960)

Belda J.: Liberec v revolučním roce 1848 (Liberec 1959)

Benda A.: Geschichte der Stadt Gablonz und ihrer Umgebung (Jablonec 1877)

Beneš-Frühauf F.: Lovosice, brána Českého středohoří (rukopis)

Beran J.: Teplice, nejstarší lázně v ČSSR (Liberec 1962)

Bernau F.: Die Burg Bösig

Bernau F.: Aus den Reminiszenzen des Hirschberger Schlosses (MNE XI, 328)

Bernau F.: Der politische Bezirk Dauba.

Bernau F.: Hassenstein (Č. Lípa 1893)

Bervic R.-Peer R.-Vařeka J.: Kulturní památky Teplicka (Teplice 1960)

Bezděz, státní hrad a památky v okolí (1961)

Bidrman F.: Školství na Jablonecku dříve a nyní (Mladá Stráž, 1948/49, č. 1)

Bidrman F.: Šedesát let české školy v Jablonci (Mladá Stráž, 1949/50, č. 1)

Bidrman F.: Doba zakládání nových obcí na Jablonecku (Mladá Stráž, 1949/50, č. 3)

Bienert J.: Kennen Sie B. Leipa und seine Umgebung? (Č. Lípa)

Bílek F.: Das nordwestliche Böhmen und der Aufstand im J. 1618 (MVGDB XXVIII, 1869, 45—87, 235—272)

Blažíček-Preiss: Dominikánský kostel sv. Vavřince v Jablonném

- Bouchal J. V.:** Dějiny vikariátu litoměřického v XVIII. stol. (Sbor. hist. kroužku 6)
- Brausewetter:** Böhmisch Kamnitz (Víděň 1888)
- Brožek F.:** Zámek roudnický a jeho majetníci (VSP VII, 1929/30)
- Brychta R.:** Šachty splněných nadějí (Liberec 1962)
- Czoernig C. J.:** Topographisch-historisch-statistische Beschreibung von Reichenberg (Wien 1829)
Die Elbestädte Tetschen-Bodenbach und Bezirk Tetschen (Berlin 1931)
- Čechy:** díl X, Krušné hory a Poohří, 1896 díl VII, Středohoří, 1892
- České středohoří:** Přírodní rezervace a kulturní památky (1953)
- Dlaska J.:** Aus der Vergangenheit der Stadt Liebenau (1910)
- Dobiáš J.:** Dějiny československého území před vystoupením Slovanů (Praha 1964)
- Dorazil O.:** Kroniky mluví (Praha 1946)
- Dvořák M.-Matějka B.:** Soupis památek historických a uměleckých (politický okres Roudnický, II. díl, Praha 1907)
- Dvořáková Vl.-Machálková H.:** Malovaná průčelí pozdní gotiky a renesance (Zprávy pam. péče, XIV, str. 33—74)
- Ederer A.:** První vlak z Pardubic do Liberce (Liberec 1959)
- Feistner W.:** Geschichte der Stadt Wartemberg, 1926
- Feistner W.:** Die Burg Dewin (MNE I, 41—51)
- Fiedler J.:** Heimatkunde des politischen Bezirkes Schluckenau (1898)
- Finke F.:** Heimatkunde des politischen Bezirkes Gablonz (Jablonec 1902)
- Friedrich G.:** O zakládací listině kapituly Litoměřické (Český lid VIII, 166—173)
- Frühauf F.:** Lovosice (1960)
- Frühauf F.:** 200 let od bitvy u Lovosic (rukopis)
- Frýdlant, státní hrad a památky v okolí** (1959)
- Fuchs B.:** K urbanistickým problémům starých měst (Památkové zprávy 1956)
- Gablonz a. N.** (Sudetendeutsche Selbstverwaltungskörper, 1930)
- Gemeinde Gedenkbuch der Stadt Hirschberg** (I., II., rukopis)
- Gedenkbuch der Stadtgemeinde Schumburg a. D. 1898—1937** (rukopis)
- Gierach E. dr.:** Deutsch Gabel in tausendjähriger Vergangenheit (Jablonné 1926)
- Gierach E.:** Zur ältesten Geschichte von Gablonz (MVHJI)
- Graus Fr.:** Dějiny venkovského lidu v Čechách v době předhusitské II. (Praha 1957)
- Graus Fr.:** Městská chudina v době předhusitské (Praha 1949)
- Günther:** Hirschberg, die Perle Nordböhmens.
- Haller J.:** Vavřinec Leander Rvačovský z Roudnice (VSP II, 1924/25)
- Hallwich H.:** Reichenberg und Umgebung (Liberec 1874)
- Hallwich H.:** Geschichte der Bergstadt Graupen (1868)
- Hallwich H.:** Töplitz (Leipzig 1886)
- Hallwich H.:** Zur Geschichte der Stadt B. Leipa (Č. Lípa 1911)
- Hart J.:** O řetězovém mostě přes Ohři v Žatci (KL XIV, 1947, č. 1—2)
- Haudek J.:** Heimatkunde des politischen Bezirkes Leitmeritz (Litoměřice 1887)
- Heber F. A.:** Böhmens Burgen, Westen (1845)
- Helbig J.:** Friedland in Böhmen
- Herynk A.:** Bächerova továrna v Roudnici (VSP VI, 1928/29, str. 102—106)
- Herynk A.:** O roudnickém pivovaru (VSP XII, 1934—35, 88—89)
- Hiecke W.:** Beiträge zur Geschichte von Leitmeritz (MVGDB XXVIII, 334—363)
- Hiecke W.:** Die Berka v. Duba und ihre Besitzungen in Böhmen (MVGDB XXIV, 116—155)
- Hirtz A.-Helbig J.:** Urkundliche Beiträge zur Geschichte der edlen Herren v. Bieberstein (Liberec 1911)
- Hockauf A.:** Heimatkunde des politischen Bezirkes Rumburg (1885)
- Hruška E.:** Vývoj stavby měst (Bratislava 1961)
- Horová M.:** První arcibiskupové v Roudnici (VSP II, 1924—25)
- Hořčíčka A.:** Die Geschichte der Stadt Aussig von der Gründung bis zum Jahre 1526 (MVGDB XXXV, 1897)
- Hrdý J.:** Die Falschmünzer in Gablonz a. N. 1749 (MVHJI XII)
- Hrdý J.:** Selská bouře na Malé Skále 1775 (SOŽ III, 66)
- Hutter T.:** Die Stadt Bilin und ihre Geschichte von der ältesten Zeit bis auf unsere Tage (1891)
- Hrůza J.:** Naše města (Praha 1963)
- Hrůza J.:** Teorie měst (Praha 1965)
- Hýbl J.:** Rozmanitosti (1816)
- Chaloupecký V.:** Česká rebelie na Podřipsku (Praha 1918)
- Jahnel C.:** Der dreissigjährige Krieg in Aussig und Umgebung (MVGDB XXXIX, 1900, 43—61
XLI, 1903, 149, 387, 606)
- Jančárek P.:** Most, město tradic a budoucnosti (Most 1959)
- Jakš-Fiala-Kynčl J.:** Hlad a práce (K. Vary 1958)
- Jäschke:** Geschichte der Stadt Oschitz
- Joza J.:** Z minulosti textilního průmyslu v Libereckém kraji (Liberec 1958)
- Kadaň, královské město v Čechách,** průvodce po výstavě arch. dokumentů (1959)
- Kadař J.-Michálek M.:** Po čtyřiceti letech (Roudnice 1905)

- Kaplický V.:** Železná koruna (Praha 1954)
- Katzerowsky W.:** Ein Leitmeritzer Stadtbuch aus dem XIV. Jahrb. (MVGDB XXXIII, 100—107)
- Katzerowsky W.:** Die königlichen Richter von Saaz (MVGDB XVIII, 61—68, XIX, 56, 148)
- Katzerowsky W.:** Die Saazer Schule (MVGDB XII, 1874, 241—53)
- Katzerowsky W.:** Beteiligung der Stadt Saaz am böhmischen Ständesstreite (MVGDB XXIII) 1885 (228—245)
- Kavka Fr.:** Bílá hora a české dějiny (Praha 1962)
- Kisch E. E.:** Vstup zakázán (Praha 1955)
- Klíma A.:** Manufakturní období v Čechách (Praha 1955)
- Kopecký F. L.:** Žatec před 100 lety (KL XV, 1948, seš. 3—4, 21—22)
- Kořalka J.:** Vznik socialistického dělnického hnutí na Liberecku (Liberec 1956)
- Kořalka J.:** Severočestí socialisté v čele děl. hnutí v českých a rakouských zemích (Liberec 1963)
- Kořan J.:** Přehledné dějiny československého hornictví (I. díl, Praha 1955)
- Kosmova kronika česká,** Melantrich 1950
- Koubek A.:** Dějiny města Libochovic (Litoměřice 1874)
- Krahl P. J.:** Geschichte der Stadt Kommotau (Chomutov 1914)
- Krátké popsání vyhoření České Lípy v noci 12. května 1820 (Praha 1821)
- Kubátová T.:** Železný Brod (Praha 1946)
- Lahmer R.:** Geschichte der Stadt Rumburg (1884)
- Lahmer R.:** Chronik der Stadt Schluckenau (1889)
- Lilie A.:** Der politische Bezirk Gablonz a. N. (1895)
- Linhart K.:** Lounský okres v minulosti a v přítomnosti
- Linke K.:** Kamnitz oder Fredewald (MNE III, 19—21)
- Litoměřice** (Publikace Stát. pam. správy 1955)
- Litvínovsko** (Sborník de Dni učitelů 1958)
- Lippert G.:** Geschichte der Stadt Leitmeritz (Praha 1871)
- Lodgmann R. Dr.:** Brüx (Berlin 1929)
- Lodgmann R. Dr.:** Teplitz Schönau (Berlin 1930)
- Lodgmann R. Dr.:** Aussig (Berlin 1929)
- Lorenc V.-Nový O.-Sommer S.:** Kulturní a ekonomické hodnoty historických měst a objektů (Praha 1960)
- Lorenc V.:** Malé město (Praha 1942)
- Lůžek B.:** Státoprávní boje na Lounsku v sedmdesátých letech (SSM 1962, 59—75)
- Lůžek B.:** Okresní archiv v Lounech. Průvodce po archivních fondech a sbírkách (1956)
- Lůžek B.:** Po stopách husitství na Ústecku (Ústí 1959)
- Macek J.:** Husitské revoluční hnutí (Praha 1952)
- Macek J.:** Prokop Veliký (Praha 1953)
- Macek J.:** Tábor v husitském revolučním hnutí (I, 1954, II, 1953)
- Mauder:** Chronik v. Bodenbach
- Marian A.:** Die kaiserlichen Richter in Aussig 1622—1783 (MVGDB XXXV)
- Marian A.:** Das Zunftwesen in Alt Aussig (MVGDB LVI)
- Matějka B.:** Soupis památek historických a uměleckých v království českém,; polit. okr. roudnický. I. díl, 1898
- Matějka B.:** Soupis památek historických a uměleckých v království českém; polit. okres Louny 1897
- Mattauch V. Dr.:** Historický průvodce Kadaní (K. Vary)
- Mencl V.:** Výtvarný vývoj českých měst (Zprávy pam. péče VIII, 1948)
- Měchýř J.:** Hornický sever s komunisty (Liberec 1961)
- Mizera Fr.:** Paměti města Semil a okolí (1930)
- Monografie města Loun** (Louny 1937)
- Mrázek J.:** Vlastivěda Mostecka (Most 1933)
- Müller R.:** Zur Geschichte der Loretto Capelle in Rumburg (MVGDB XXVIII, 118—128)
- Müller R.:** Die Capelle des gräfl. Clam Gallasischen Schlosses in Reichenberg (MVGDB XX, str. 313)
- Müller R.:** Kunstgeschichtliches ans dem Bezirke Aussig (MVGDB XXXV, 375-88)
- Müller R.:** Die Bau- und Grabdenkmale der Salhausen im Elbethal (MVGDB XXXI, 64—74)
- Müller R.:** Quellen und Urkundenbuch des Bezirkes Teplitz-Schönau (1929)
- Naše národní minulost v dokumentech** (Praha 1960)
- Neustupný J.:** Pravěk Československa (Praha 1960)
- Palacký František:** Dějiny národu českého v Čechách i na Moravě (I—V, Praha 1848—1867)
- Památná hora Říp** (Publikace Stát. ústavu pam. péče a ochrany přírody, 1959)
- Památník divadel. ochotníků v Železném Brodě** (1960)
- Patejdl A.:** Ferd. Vusín (KL XI, 1937, 106—107)
- Patejdl A.:** Památce Maximiliána Hošťálka z Javořice (KL IX, 1936/7, 79—83)
- Pekl:** Založení Sokola v Žel. Brodě (SOŽ 1)
- Pinc F.:** Výlety Severočeským krajem (Liberec 1961)
- Počinek S.:** České školy (rukopis)
- Prokeš-Šetelík:** Louny a Lounsko (Louny 1920)
- Reidl F. X.:** Beiträge zur Geschichte von Dux (1886)

- Ressel A.:** Beiträge zur Geschichte des Bauernaufstandes in Nordböhmen im J. 1680 (MVHJI, 1926, separát)
- Ressel A.:** Heimatkunde des Reichenberger Bezirkes (Liberec 1903)
- Riedl O.:** Vývoj měst v Čechách a na Moravě, Brno 1953
- Ruda Vl.:** Protesty proti zaměstnání děvčat v kartounkách v Boleslavském kraji r. 1833 (SSM I, 1958, 169—179)
- Ruda Vl.:** Průvodce Libercem (1958)
- Sallmann J.:** Festschrift zum 200 jähr. Jubileum der Dekanal Kirche zum Heil. Laurentius in D. Gabel
- Sedláček A.:** Hrady, zámky, tvrze království českého sv. VIII, X, XIV
- Sedláček A.:** Místopisný slovník historický král. českého (Praha 1908)
- Sedlák M.:** Historický průvodce Karlovarskem (Plzeň 1962)
- Seeliger E. A.:** Geschichte des Friedländischen
- Seeliger E. A.:** Geschichte des Reichenberger Bezirkes bis zum Ausbruch des 30 jährigen Krieges (Heimatkunde des Bez. Reichenberg, 1936)
- Seeliger E. A.:** Der Baumeister des Reichenberger Schlosses (MVGJI XXII)
- Schlesinger L. dr.:** Saaz in der Hussitenzeit bis zum Tode Žižkas (MVGDB XXVII, 1889, 97—153)
- Schlesinger L. dr.:** Urkundenbuch der Stadt Saaz bis 1526.
- Schüller J.:** Topographie des Königreichs Böhmen (Praha—Víděň 1790)
- Schütz T.:** Slavische Ortsnamen im Gerichtsbezirk Kaaden und Dupau (Kadaň 1913)
- Sieber J.:** Geschichte der Stadt Heida (N. Bor 1913)
- 60 let Sokola v Roudnici** (Roudnice 1928)
- Sommer J. G.:** Das Königreich Böhmen (Praha 1834)
- Sonnewend F.:** Geschichte der kgl. Freistadt Aussig (1918)
- Státní archiv v Litoměřicích. Průvodce po arch. fondech** (Praha 1963)
- Stelzig A. W.:** Kamnitz oder Fredewald (MVGDB III, 135—142)
- Straka C.-Štědrý E.:** O školách okresu lounského od nejstarších dob (Sborník hist. kroužku)
- Stránský Pavel ze Zapské Stránky:** O státě českém (Praha 1946)
- Stocklów J. F.:** Der Bezirk Kaaden (Kadaň 1890)
- Střekov,** státní hrad a památky v okolí (1960)
- Suchevič S. dr.:** Románský klášter v Teplicích (Ústecké kapitoly vlastivědné, Ústí 1955)
Poznámka k dějinám zámeckého divadla v Teplicích (tamtéž)
- Sudík S.:** Litoměřice v XVII. století (Sbor. hist. kroužku 25)
- Sudík:** Annalen der Stadt Saaz (1527—1725)
- Šimák J. V.:** Počátek města Dubu a komendy sv. Jana (OJT, I. roč.)
- Šimák J. V.:** Nejstarší historie horního Poníší. (Sborník Prvních deset let Osvětového sboru v Liberci, 1930, 4—16)
- Šimák J. V.:** Středověká kolonisace v zemích českých (České dějiny I, část 5, 1938)
- Šimák J. V.:** Staré zprávy o železářství na Brodsku 1535—51 (SOŽ I)
- Šimák J. V.:** Žižka a husitství v kraji boleslavském a litoměřickém. (OJT II)
- Šimák J. V.:** Byl Žižka v Litoměřicku 1422? (Český lid XIX, 481—487)
- Šmahel F.:** Špitální kostel sv. Ducha a otázka jeho záchrany (Sborník Litvínovsko-Mostecko, 1963)
- Šolc J.-Schejbal J. V.:** Lidové stavby v Pojizeří (Liberec 1961)
- Štědrý F.:** Dějiny města Loun (Louny 1930)
- Štědrý F.:** Jak dlouho se kázalo v Ústí česky? (Sborník hist. kroužku 15)
- Štědrý F.:** Královské město Louny a jeho duchovní správa (Sborník hist. kroužku 25)
- Štědrý F.:** Klášter dominikánský v Lounech (Sborník hist. kroužku 9)
- Štěpánek K.:** Život Magistra Havla Cahery (KL XIII, 1946, 4—5)
- Štěpánek K.:** Padesát let Sokola v Žatci (KL XIII, 1946, 34—46)
- Štěpánek K.:** Hrob slovanského bojovníka (KL XIV, 1947, 51—53)
- Štěpánek K.:** Primátor Hošťálek (KL XIV, 1947, 21—22)
- Taubmann J. A.:** Burgruine Schreckenstein, die Perle des Elbetales (Cheb 1925)
- Technik S.-Ruda Vl.:** Liberec minulosti a budoucnosti (1961)
- Tesař J. R.:** Litoměřicko (Lovosice 1931)
- Tesař J. R.:** Sto pověstí z Litoměřicka (Lovosice 1926)
- Tille J.:** Geschichte der Stadt Niemes (1905)
- Thon G.:** Aussig — Industriestadt (Ústí 1937)
- Thomas F.:** Tannwald und Umgebung (1887)
- Thomas F.:** Geschichtliche Nachrichten über die Gemeinde Tannwald im Isergebirge (MVGDB XXVIII, 72—86)
- Turek R.:** Čechy na úsvitě dějin (Praha 1963)
- Turek R.:** Slovanský pravěk Libereckého kraje (1958)
- Tutte K.:** Der politische Bezirk Saaz (1904)
- Tutte K.-Hložek A.:** Der politische Bezirk Lobositz (1888)
- Umělecké památky Čech** (Red. Z. Wirth, Praha 1957)
- Urban J. F.:** Severočeská historie (Most 1924)
- Urban J. F.:** Kadaňské rukavičkářství (KL VI, 1932, 39—40)
- Urban J. F.:** Kadaňsko (KL X, 1936, 18—23)

- Urban J. F.:** O kadaňské rebelii I. P. 1919 (KL XIV, 1947, 12—13)
- Váňa Z.:** Památník lucké války (Za krásami domova 1958)
- Vaněček A.:** Barvy století (Praha 1956)
- Veselý J.:** Geschichte der fürstlich schwarzenbergschen Domäne Lobositz (Praha 1894)
- Veselý J.:** Geschichte der fürstlich schwarzenbergschen Domäne Postelberg (Praha 1893)
- Vitha K.:** Zašlé kostely, kláštery a kaple žatecké (KL VI, 1931, 49—51)
- Vitha K.:** Požáry v Žatci (KL V, 1931, 55—56)
- Vojtíšková M.-Novotný R.:** Českolipsko (Liberec 1957)
- Volák P.:** J. Jungmann v Litoměřicích (VSP III, 1925/26, 132—134)
- Volák P.:** Utrpení měšťanů litoměřických po r. 1620 (VSP III, 1925/26, 147—148)
- Volf M.:** Popis městských archivů v Čechách (Praha 1947)
- Vopat F.:** Ústí n. Labem (Praha 1950)
- Votoček O.:** Litoměřice (Praha 1955)
- Walfried J.:** Der Amtsbezirk Kaaden (MVGDB XXIII, 1885, 21, 138)
- Wieden J.:** Böhmisch Kamnitz
- Wirth Z.:** Umělecké poklady Čech (Praha 1915)
- Winter Z.:** Kulturní obraz českých měst, I. a II. (1890 Praha)
- Wolkan:** Leipa zur Zeit der Reformation (MVGDB XXIV, 1885, 33—73)
- Wirth Z.-Benda J.:** Státní hrady a zámky (Praha 1953) Z kroniky revolučního hnutí v České Lípě.
- Zápotocký M.:** Nové mladopaleolitické hroby z Litoměřicka SSM, 1962, 151—161.
- Zimmermann J.:** Spisovatel A. Stašek a Roudnice (VSP IX, 1931/32, 53—56)